

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29P/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119208194
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8119208194.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. T. D., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúci z matky R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., Ž. XXX/X, a z otca L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž., Y. XXXX/XXB, toho času bytom Y., H.K. T. XXX/XX, v konaní o návrhu otca o zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. mení rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 25P/108/2012-76 zo dňa 05.06.2012 tak, že zvyšuje výživné pre maloletého T. D., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 75 Eur na sumu 100 Eur od 01.08.2019 do 31.08.2020 a na sumu 110 Eur od 01.09.2020 opakovane do budúca, ktoré výživné bude otec poukazovať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred,

II. dlžné výživné pre maloletého T. za obdobie od 01.08.2019 do 31.01.2021 vo výške 500 Eur súd povoľuje otcovi zaplatiť do 5 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky,

III. v prevyšujúcej časti návrh matky za obdobie od 01.09.2019 do budúca zamietá,

IV. konanie o zníženie výživného zo strany otca zastavuje,

V. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec svojim návrhom zo dňa 02.05.2019 žiadal súd o zníženie výživného pre maloletého T.. Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila a žiadala naopak zvýšiť výživné od 01.08.2019 na sumu 150 Eur.

Otec svoj návrh na zníženie výživného odôvodňoval tým, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá z čoho uhrádzať finančné prostriedky. Následne, 12.12.2019 otec zobral svoj návrh na zníženie výživného späť. Matka ako aj opatrovník so späťvzatím súhlasili a súd v tejto časti konanie zastavil. Matka však naďalej trvala na zvýšení výživného, s čím otec nesúhlasil. Opatrovník navrhol zvýšiť výživné vzhľadom na možnosti a schopnosti otca a potreby maloletého.

2. Matka svoj návrh na zvýšenie výživného odôvodnila tým, že naposledy bolo upravené výživné v roku 2012, rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 25P/108/2012. Finančná situácia na jej strane sa však zmenila, zvýšili sa výdavky na maloleté dieťa a súdom určené výživné nepostačuje na krytie jeho potrieb.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca pred dožiadaným súdom ako aj jeho písomnými vyjadreniami, výpoveďou matky, vyjadrením opatrovníka, listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi

konania, oboznámením sa s obsahom tunajších spisov 5T/27/2019, 27P/34/2014, 25P/108/2012, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento stav:

4. Maloletý T. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené v roku 2008 rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 27C/424/2007-40 zo dňa 03.03.2008. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Posledná úprava výživného bola rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 25P/108/2012-76 zo dňa 05.06.2012. Týmto rozsudkom bolo zvýšené výživné zo sumy 33,19 Eur na sumu 75 Eur. V tom čase bola matka nezamestnaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberala dávku v hmotnej núdzi. Matka si hľadala prácu. Maloletý navštevoval materskú školu, chodil do súkromného školského strediska záujmovej činnosti, kde matka platila 5 Eur. Zároveň platila aj stravné vo výške 1,12 Eur denne. Od septembra 2013 začal navštevovať základnú školu. Maloletý bol zdravý.

5. Otec bol zamestnaný v spoločnosti ako lisár - zaraďovač s dohodnutou mzdou 3,20 Eur na hodinu a prémie. Jeho priemerná mzda bola asi 475 Eur mesačne do novembra 2011. Zároveň bol držiteľom živnostenského oprávnenia - realizácia stavby, prípravné práce, dokončovanie stavebné práce. Žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou a začiatkom roka 2012 sa mu malo narodiť dieťa. Otec si vyživovaciu povinnosť riadne neplnil a s platením výživného bol v omeškani. V roku 2014 otec žiadal zníženie výživného z dôvodu nezamestnanosti. Neskôr však zobral svoj návrh späť a konanie bolo zastavené. 07.03.2019 bola na otca podaná obžaloba pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, pričom konanie sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 5T/27/2019. Konanie bolo zastavené pretože zanikla trestnosť činu, keďže otec v priebehu konania uhradil dlžné výživné, celkovo vo výške 650 Eur.

6. Matka je v súčasnosti vydatá, aj keď má vzťahové problémy s manželom a nežijú spolu už tretí rok. Matka spolu s maloletým T. a ďalším synom, ktorý pochádza z jej manželstva, 6. ročným, žije v rodinnom dome, ktorý patrí manželovi. Osobitné bývanie v tomto dome majú aj svokrovc. Manžel je SZČO, uhrádza náklady za bývanie a hypotéku. Iným spôsobom jej neprispieva. Od februára 2020 matka pracuje ako predavačka v Milk Agro a jej príjem je necelých 700 Eur v hrubom. V čistom dostáva asi 500 Eur, vzhľadom aj na exekúcie, ktoré sú jej sťahované z príjmu.

7. Maloletý T. má diagnostikované viaceré poruchy - ADHD, poruchy tráviaceho systému, ktoré vyžadujú zvýšenú starostlivosť. Navštevuje aj psychiatrickú ambulanciu. V minulosti mal problémy so stravou a s nadváhou. V súčasnosti matka uviedla, že maloletý schudol 22 kg. Dištančné vyučovanie umožňuje matke mať väčšiu kontrolu nad stravovaním maloletého ako aj maloletý nemá stres zo školy, spolužiakov a podobne. Aj napriek trestnému stíhaniu a úhrade výživného do júla 2019 neplatí otec výživné v súčasnosti pravidelne a má dlh na výživnom.

8. Otec bol vo výkone trestu odňatia slobody pre trestný čin kladenia odporu pri zatýkaní a napadnutie verejného činiteľa. Podmienečne prepustený mal byť 12.10.2019. Uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody nepracoval. Hoci si otec neplnil svoje vyživovacie povinnosti ani svoju rodičovskú povinnosť vo vzťahu k výchove alebo v styku s maloletým dovolil si sponchybňovať starostlivosť o maloletého zo strany matky tým, že mu neosvojili dobré stravovacie návyky a podobne.

9. Otec v súčasnosti žije s družkou v byte, ktorý vlastní jej dcéra. Za nájom platí 100 Eur mesačne. Na stravu prispieva sumou 150 - 200 Eur. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k E. R., na ktorú platí 75 Eur mesačne na základe rozhodnutia Okresného súdu Dolný Kubín. Vo výkone trestu odňatia slobody bol od 12.04.2019 do 12.10.2019. Pred nástupom do výkonu trestu nebol evidovaný na úrade práce a nepracoval. V súčasnosti je zamestnaný v spoločnosti D. v pracovnej agentúre. Jeho čistý mesačný príjem v decembri 2020 bol 506,38 Eur. Otec uviedol, že na splatenie výživného si požičal od rodiny a v súčasnosti tieto dlhy spláca. Má problém sa zamestnať, nič nevlastní. Uvažuje o práci v zahraničí, vzhľadom na epidemiologickú situáciu je to sťažené. Od 01.01.2019 nepoberal štátnu sociálnu dávku ani dávku v hmotnej núdzi. V evidencii úradu práce bol od 10.03.2020 do 09.11.2020, nebolo zaňho platené náhradné výživné a od 03.11.2020 má podanú žiadosť o SOS dotáciu, ktorá je v súčasnosti v riešení. Otec je opakovane trestne stíhaný a odsúdený za rôzne trestné činy.

10. Maloletý T. v súčasnosti navštevuje 9. ročník základnej školy. Má poruchy tráviaceho systému, obeduje doma, matka dbá o jeho stravu a kvalitu stravy s čím má zvýšené náklady. Zakupuje mu celozrnné potraviny a podobne. Podľa vyjadrenia matky ako je uvedené vyššie rapídne schudol.

Záujmové krúžky nenavštevuje. V minulosti potreboval doučovanie, za ktoré matka uhrádzala 40 Eur mesačne. V súčasnosti naďalej pokiaľ potrebuje dovysvetliť učivo ho doučuje pani, jeden dvakrát týždenne, ktorá berie 10 - 15 Eur za sedenie. Mesačné náklad na lieky v minulosti matka vyčíslila na 15 Eur. Najmä po týchto liekoch však maloletý pribral a matka tieto lieky vysadila. Matka poberá rodinné prídavky na dve deti. Maloletému samozrejme zakupuje ošatenie, obuv, pomôcky do školy, mobilný telefón 12 Eur mesačne, vreckové 20 Eur. Matka maloletému zaplatila ZRPŠ 17 Eur ročne, knihy 6,50 Eur, slovenský jazyk 20 Eur, na výlet 2,50 Eur, pomôcky na výtvarnú, triedny fond 2 Eurá, anglický jazyk 10 Eur. Manžel matky je SZČO, ako je uvedené vyššie matka s ním nežije v spoločnej domácnosti. Hypotéku uhrádza manžel matky mesačne ide o 350 Eur, inkaso 200 Eur, ktoré platia na polovicu so svokrovcami. Matka platí exekúcie, ktoré vznikli ešte za trvania predchádzajúceho manželstva, spolu 35 Eur.

11. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že bol podaný návrh pôvodne otcom na zníženie výživného, súd začal konať. V priebehu konania však otec zobral svoj návrh späť a žiadal konanie zastaviť. Keďže matka ako aj opatrovník so späťvzatím súhlasili, súd v tejto časti konanie zastavil. Matka však podala návrh zvýšenie výživného, vzhľadom na skutočnosť, že od poslednej úpravy došlo k značnej zmene pomerov. V čase poslednej úpravy výživného bol maloletý v materskej škole, v súčasnosti je v poslednom ročníku základnej školy. V minulosti bol zdravý. V súčasnosti sa uňho prejavili problémy tak po psychickej stránke, keďže má diagnostikovaný syndróm ADHD ako aj problémy s tráviacou sústavou s čím má matka zvýšené výdavky na zabezpečovanie zdravej stravy. Zvýšili sa výdavky v súvislosti samozrejme s ošatením, stravou ale aj zabezpečenie nákladov na prevádzku mobilného telefónu a podobne. Matka sa vydala, v súčasnosti má problémy v manželstve a pribudla jej ďalšia

vyživovacia povinnosť. Matka sa v súčasnosti zamestnala a má určitý príjem, aj keď čas z neho ide na úhradu dlhov, ktoré vznikli ešte v minulosti za trvania jej manželstva s otcom maloletého. Otec maloletého od doby poslednej úpravy výživného je buď vo výkone trestu, je nezamestnaný alebo pracuje len krátkodobo.

Súd mal teda za to, že návrh matky je dôvodný, aj keď len čiastočne. Súd prihliadol na potreby maloletého, na skutočnosť, že v súčasnosti neberie lieky, nemá platené mimoškolské aktivity a nemá ani vážnejšie záujmy, ktoré by zvyšovali náklady matky na maloletého. Vzhľadom k týmto skutočnostiam, súd zvýšil výživné tak ako je uvedené vo výroku.

Súd neprihliadol na skutočnosť, že otec bol nezamestnaný alebo vo výkone trestu odňatia slobody. Čo sa týka výkonu trestu odňatia slobody, otec sám svojím konaním sa dostal do situácie, kedy bol obmedzený na osobnej slobode, pričom z výpisu trestov je zrejmé, že zanedbanie povinnej výživy je uňho proces dlhodobý a deje sa to nielen vo vzťahu k maloletému, ale aj vo vzťahu k jeho ďalšiemu dieťaťu. Súd poukazuje na to, že otec napriek tomu, že už bol v minulosti trestaný sa opätovne dopustil trestnej činnosti a svojím konaním sa opätovne zbavil možnosti akokoľvek sa zamestnať, prípadne si zvýšiť príjem. Na tieto skutočnosti, v súvislosti s nezákonným správaním otca, ako ospravedlniteľný dôvod na neplatenie výživného, súd prihliadnuť nemohol.

Vzhľadom na to, že ani vek, ani zdravotný stav, neobmedzuje otca v hľadaní si práce, vzhľadom na skutočnosť, že situácia na trhu práce mu umožňovala sa zamestnať pokiaľ by o to mal záujem a prácu si skutočne hľadal, súd zvýšil čiastočne výživné, prihliadnuc však na skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Od augusta 2019 súd zvýšil výživné o 25 Eur a po nástupe maloletého do posledného ročníka základnej školy o 35 Eur na sumu 110 Eur s tým, že vzniknutý dlh súd povolil otcovi zaplatiť do 5 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Pokiaľ do tejto doby dlh zaplatený nebude, stane sa splatným v celosti. V prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietol.

21. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

23. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa vyššie citovaných ustanovení. Keďže ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, súd nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).